

18 - GAZİ BULVARI İZMİR - 116

İmtiyaz sahibi : SEVKET BLAİN
Başmuharriri ve umumî nesriyat Müdürü
BAKKİ OCAKOĞLU

ABONE ŞERHİ

LEVAM MUDETTİ Türkiye için Haric için
Senelik..... 1400 2900
Altı Aylık..... 750 1650
Günlü gecmis nüshalar (25) Kurustur..
TELEFON : 2697

İlan münderecatından mes'uliyet kabul edilmez...

Cumhuriyetin ve Cumhuriyet eserlerinin beğesi sabahları çıkar siyasi gazetedir.

YENİ ASIR Matbaasında basılmıştır..

Fiyat yükselişi nasıl önlenebilir?

İşe maddelerinden bir kısmının muayyen fiyatlarla devlet hesabına mübayaası zarureti vardır

BAKKİ OCAKOĞLU

1914 harbinde aşar ordu ve büyük şehirler ihtiyacı için mühim bir kısmını karşılamıştı. Bugün devletin elinde böylele aynıyata dayanan bir gelir kaynağı mevcut olmadığı için bütün mübayaat piyasalardan yapılmakta, talebin fazla-lığı fiyat yükselişlerine yol açmaktadır. Evvelki gün izah ettiğimiz şekilde tabii yükselişlere talep fazlalığının da ilavesiyle gayri tabii yükselişler katılmakta ve bu vaziyetten bazı vurguncular istifade etmektedir.

Bizim bu mevzu da baş vurabileceğimiz en müshet çare devletin ordu ve büyük şehirler ihtiyacı için doğrudan doğruya müstahsilden temin etmesidir. Hıubhat için alman kararını tatbikatı cesaretle vericidir. Bu usulü daha bir çok maddelere tesmil etmek mümkündür.

Meselâ zeytinyağını ele alalım :

Memleket içinde yirmi beş bin tondan fazla stok vardır. Bu miktar dahili ihtiyacı için çok üstündür. İhracına da müsaade verilmediğine göre fiyatların behemehal düşmesi lazımdır. Halbuki piyasada vaziyet bunun aksinedir. Büyük stok sahipleri mallarını piyasaya arz etmiyorlar. Fiyatların daha yükselişine kanaatle bekletiyorlar. Devlet ihtiyacı için seksen beş kuruşa sabun mübayaası edilmiş fabrikalara el altından hükümet fiyatları üstünde mübayaası cesareti veriyor. Bu cesaretle stok sahiplerinin cesaretlerini artırıyor. Birbirlerine zincirleme devam eden hareketler varlık içinde yokluk yaratıyor.

Memleket ihtiyacı kat kat üstünde stoklar bulunduğu halde bugün piyasadan hükümet fiyatları dahilinde bir teneke zeytinyağı almak imkânı yoktur. Bu bir hastalığın ifadesidir. Bu hastalığa karşı müspet mücadele açmak lazımdır.

Bunun yolu şu olabilir :

Hükümet fabrikalardan muamele vergisi almakta, fakat bunu müstahsil değil güya fabrika sahiplerine tahmil etmektedir. Güya diyoruz. Çünkü hakikatta bu vergiyi yine müstahsil ödemektedir. Geçen sene cereyan eden hadise ve şikâyetler malumdur. Fabrikacılar evvelce müstahsilden istihsal edilen zeytinyağının yüzde onunu fabrika hakkı olarak alırlardı. Muamele vergisi ihdas olunca bu hakkı yüzde yirmiyeye ilâğ ettiler. Devlete de o günün piyasası fiyatından zeytinyağının bedelini ödediler. Halbuki devlet vakitle yetmiş kuruşa sattığı farzedilebilecek yağları bugün piyasadan yüz, yüz yirmi kuruşa tekrar mübayaası ediyor demektir. Bunu böyle (Sonu Sahife 2, Sütun 6 da)

Başvekilin dönerken "Trabzon," a uğraması muhtemel

Ankara, 3 (Yeni Asır) — Başvekil B. Şükrü Saraçoğlu'nun şark vilâyetlerimizdeki tetkik seyahatini bitiren Trabzona da uğraması ihtimali vardır.

Rusyadaki askerî harekâtın yeni bir intiba

Almanlara göre vaziyet

"Stalingrad,, da ilerleniyor

Stalingradda bir çok beton sığınak alındı, Kaf-kasta Anapın cenup doğusunda terakkiler kaydedildi. Bir çok Rus hücumları püskürtüldü

Berlin, 3 (A.A.) — Alman tebliği :

Anapın cenup doğusunda Alman ve Romen kıtaları şiddetli mukavemete rağmen ilerlemektedir. Sahilde büyük bir motör top ateşle batırılmıştır.

Rijevdeki Rus hücumları da muvaffakiyetsizliğe uğratılmıştır. 109 düşman tankı tahrip edilmiştir.

Ladoga ve Leningradda bir çok Sovyet taarruzları akamete uğratılmıştır.

Simal buz denizinde Bahkçılar adası ve Murmansk hava meydanı muvaffakiyetle havadan bombardıman edilmiştir.

1 ve 2 eylülde hava kuvvetlerimiz 184 düşman uçağı tahrip etmiştir. Bizim ka-yırmız 8 uçaktır.

Hava kuvvetlerimiz bir gemi kafilesinde topyekûn 14,500 tonilatoluk 2 sahrine gemisi, 2 nakliye ve 6 büyük mavuna batırmışlardır.

(Sonu Sahife 2, Sütun 2 de)

MISIRDA DURUM

Yalnız şiddetli keşif faaliyeti ve topçu düellosu var

Berlin, 3 (A.A.) — Alman tebliği :

Mısır cephesinde şiddetli keşif faaliyetleri ve topçu düellosu olmuştur.

Dün düşürüldüğünü bildirdiğimiz düşman tayyare adedi elli bir varmıştır. Bugün de 21 uçak düşürülmüştür. Bizim iki uçağımız kayıptır.

Denizlerde harp hafifledi

Denizaltıların zararları azaldı

Amerika bahriye nazırı alınan neticeden memnun, fakat tehlike bûsbütün geçti sanmamalı diyor

Vaşington, 3 (A.A.) — Bahriye Nazırılığı denizaltıların verdiği zararın çok azaldığını haber vermiştir. Bu münasebetle Bahriye Nazırı Knoks demis-tir ki :

« — Bu müjdeyi tehlikenin bûsbütün geçtiği manasına almamalıdır. Denizaltıların bir yerde işlerini zorlaştırdığımız zaman bunlar başka bir yerde faaliyet gösteriyorlar. Denizlerin genişliğinden istifade eden bu tehlikeyi biz ehemmiyetli surette ve bize en az zarar verecek derecede tahdit edeceğiz.

Deniz silâh endazlarımızı ne kadar önemine yine azdır. Onlar saat gibi muntazam bir surette harp etmektedirler.

GÖNÜLLÜLER AZALMADI

Albay Knoks Bahriye gönüllülerinden de bahisle: «Her ay Birleşik devletler donanmasına katılan gönüllü mik-darı harpten evvelki senelerdeki mik-dara müsaavidir.» demis-tir.

Ruslara göre cephelerde durum

Almanlar iki yerde yeni hücumu hazırlanıyorlar

"Stalingrad,, ile "Nevrosiski,, etrafında mühim kuvvetler tophyorlar...

Stalingradda bir çok taarruzlar püskürtüldü. Novrosiskinin şimalinde muharebeler oluyor

Moskova, 3 (A.A.) — Öğle üzeri neşrolunan Sovyet tebliği:

Dün gece Stalingradda düşmanın bir çok taarruzları püskürtülmüştür.

Novrosiskinin şimalinde de büyük muharebeler olmuştur.

Diğer cephelerde bir değişiklik yoktur.

NOVROSİSKİDE ALMAN HAZIRLIĞI

Moskova, 3 (A.A.) — Ehemmiyetli

Alman kuvvetleri Karadeniz kıyılarının başlıca üssü olan Novrosiskiye hücumu hazırlanmıştır.

STALINGRADDA ALMAN HAZIRLIĞI

Moskova, 3 (A.A.) — Moskova radyosunun bugün bildirdiğine göre Almanlar civardaki bütün tank, zırhlı ve piyade kuvvetlerini Stalingrada doğru sevk etmektedirler.

(Sonu Sahife 2, Sütun 2 de)

SEBEPSİZ BİR BUHRAN

Şehrimizde hiç şeker kalmadı

Vali ve belediye reisi dün şeker meselesiyle meşgul oldular, yakında şeker getirilecek

Uç aydanberi İzmirde toz şeker mevcut değildir. İki gündenberi kesme şeker de kalmamış ve dün piyasada hissedilir derecede bir şeker buhranı başlamıştır.

Verilen malumata göre memleketimiz şeker rekoltesi ihtiyaca tekabül edecek derecededir. Bazı teknik sebepler

MÜHİM KARARLAR

Türk parası ve ecnebi dövizler

Türkiyede kazanılan para harice çıkarılmıyacak

Ankara, 3 (Yeni Asır) — Hazırlanan yeni bir kararnameye göre bankalar Türk parasını müsaadesiz ecnebi dövizine çeviremeyeceklerdir.

İkametgâhları memleketimiz haricinde olan eşhas ve şirketlerin Türkiyede ki iratları, paraları, menkul kıymetleri bloke edilmektedir. Bunlar para yerine muayyen malları memleketimiz haricine çıkarabileceklerdir.

SON DAKİKA

Ruslar "Stalingrad" da müthiş hamlelere dayanıyorlar

Moskova, 3 (A.A.) — Royterin hususî muhabiri bildiriyor:

Kızıldoru Stalingradda cenup batıda Almanların müthiş hamlelerine mukavemet etmektedir. Senenin en şiddetli muharebesi burada verilmektedir.

Alman hava ve topçu kuvvetlerinin iki saatlik bir ateşinden sonra Almanlar sahaya 200 tank ve yeni birlikler sürmüşlerdir. Rus kıtaları mukavemet etmektedir.

Almanlar cepheye uzak cephelerden taze ihtiyatlar getirmektedirler.

Kızıl Yıldız gazetesi Almanların sayıca çok üstün olduğunu bildiriyor. Bir köy ile bir tepe arasına girmeğe muvaffak olan 88 Alman tankı ve bir piyade tümeni aksamaya kadar bir adım ilerlemeğe muvaffak olamamıştır.

Irak Başvekili General Nuri Sait

İKİ MESAJ

Arapların ümidi zafere bağ...

Arap birliğinin vücut bulması için demokrasilerin zaferi şart telakki ediliyor

Londra, 3 (A.A.) — Mister Çörçil Irak başvekili general Nuri Saide, Moskova'yı giderken ve orta şark seyahatinde Bağdada uğrayamamasından mütevellit teessürünü bildirmiştir. Çörçil bu mesajında diyor ki :

(Sonu Sahife 3, Sütun 2 de)

Pasifik harp konseyi toplandı

Japonya Rusya-yı saldıracak mı?

Konsey muhtemel Rus - Japon harbini konuştu Çinliler mühim muvaffakiyetler kazanıyorlar

Vaşington, 3 (A.A.) — Pasifik harp konseyi bugün Beyaz sarayda toplanmış ve bilhassa Japonya'nın Sibirya'ya taarruzu ihtimalini görüşmüştür.

Çin Harbiye Nazırı Sun gazetecilere demis-tir ki :

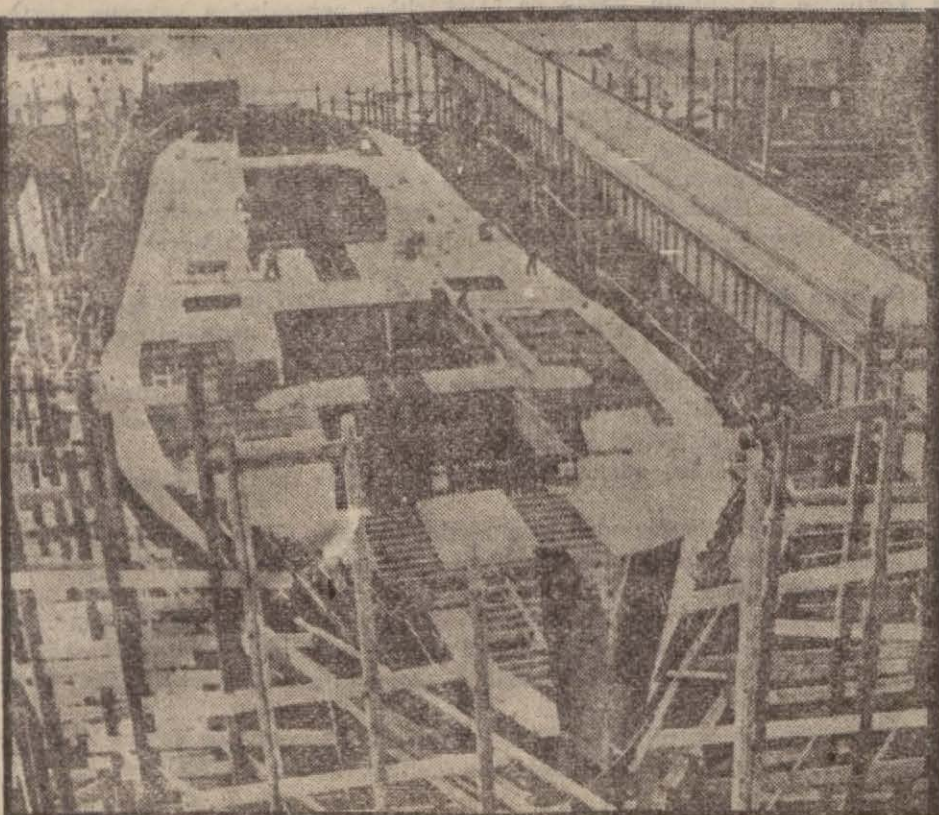
« — Bizim için bu hücum bir zaman meselesidir.

İngiliz büyük elçisi Lord Halifax müzakerelerin hangi istikamette geliştiğini bildirmekten sakınmış, fakat Mısır cephesindeki son faaliyetin de görüldüğünü ihlas etmiştir.

(Sonu Sahife 2, Sütun 3 de)

Cephe'deki Amerikan hava kuvvetleri Kumandanı General Şeno, Mareşal Çan - Kay - Şek refikasıyla bir sofrada

Kanada tersanelerinde yapılmakta olan bir geminin çelik kaburgası

